

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

עבירות רכוש בצבא - סוגים ועונשים

על פי חוק השיפוט הצבאי על כל חייל מוטלת החובה לשמור על הרכוש הצבאי המופקד בידי. השמירה על הרכוש הצבאי אינה מסתיימת רק באי הוצאתו מהבסיס, אלא יש להקפיד כי הרכוש לא יינזק או של יגיע לידי יחידה צבאית אחרת. סוגי העבירות הנוגעות לעבירות רכוש בצבא הינן מגוונות, וכך גם סוגי ההליכים והעונשים אשר יושמו על החייל המבצע אותן. עו"ד אסף דוק מסביר אודות סוגי עבירות הרכוש בצבא, ההליכים והעונשים הניתנים בגינן.

עבירות של הוצאה או השמדת רכוש צבאי

חוק השיפוט הצבאי מונה מספר סעיפים הנוגעים לרכוש בצבא. סעיף 76 לחוק הצבאי קשור בהשמדת רכוש. המחוקק ביצע הפרדה בין השמדה של רכוש צבאי "רגיל", שבגין עבירה זו עונש המאסר יכול להגיע לעד שבע שנים, לבין השמדת רכוש צבאי מתקדם יותר כגון כלי שיט, טיס או תחבורה, שבגין עבירה זו העונש המרבי יכול להגיע לחמש עשרה שנות מאסר.

סעיף 77 נוגע להוצאת רכוש צבאי מרשות הצבא. העבירה אינה מסתכמת רק בהוצאת רכוש מתוך בסיס צבאי, אלא גם נוגעת להעברתו למיקום אחר בתוך הבסיס באופן שמונע שימוש בו. כיצד נקבע רף העונש בגין עבירה זו? העונש נקבע על סמך שוויו של הרכוש ביחס למשכורת הצבאית. במידה והשווי של הרכוש שנלקח נמוך מעשר משכורות של טוראי, העונש המקסימלי על העבירה יגיע לשלוש שנות מאסר, תוך סיכוי גבוה שלא יוגש כלל כתב אישום וההליך יועבר לדין המשמעתי. בדין משמעתי העבירה לא תגרוור רישום פלילי והעונש המקסימלי בגינה יהיה עשרים ואחד ימי מחבוש. במידה וערך הרכוש שהוצא גבוה מעשר משכורות של טוראי, העבירה תהפוך לעבירה מסוג פשע שהדין בגינה הוא עד שבע שנות מאסר.

הדרגה החמורה ביותר של עבירות רכוש בצבא, נוגעת לחיילים המשתמשים במעמדם וקרבתם לנשק צבאי על מנת להוציאו מידי הצבא. ההגדרה של "נשק" על פי חוק השיפוט הצבאי היא רחבה למדי. אקדח או רובה יחשבו כנשק כמובן, אך כך גם אביזרים תחמושת וחלקים, חומרי נפץ ושאר מכשירים המשמשים לתפעול הנשק. גם במידה והנשק אינו שמיש, עדיין הוצאתו מרשות הצבא תחשב לעבירה. בתי הדין הצבאיים רואים בחומרה רבה עבירות של הוצאת נשק על כל סוגיו, והעונש המרבי על עבירה זו על פי סעיף 78 לחוק השיפוט הצבאי, יכול להגיע לעד חמש עשרה שנות מאסר.

עבירות של שימוש פסול ברכוש צבאי

עבירות הנוגעות לרכוש צבאי אינן מסתכמות רק באיסור הוצאתו מרשות הצבא, אלא גם באיסור על שימוש בו על ידי חיילים לצורכיהם האישיים. לדוגמה, חייל העושה שימוש ברכוש צבאי שלא למטרות הצבא, עלול לקבל עונש של עד שנתיים מאסר על פי סעיף 79 חוק השיפוט הצבאי, אם כי סביר שההליך יסתיים בדין משמעתי. אמנם, המשתמש בנשק צבאי עבור מטרות שלא למטרות הצבא, מבצע עבירה מסוג "פשע" שהעונש בגינה יכול להגיע למאסר של עד חמש שנים.

מהן חובותיו של החייל בנוגע לשמירה על רכוש צבאי?

מלבד האיסורים שמטיל החוק הצבאי על הוצאת רכוש צבאי מחזקת הצבא או אי שימוש בו, ישנן גם חובות אקטיביות החלות על החייל הנוגעות לשמירה על רכוש צבאי. דרישת הצבא היא שחייל יפעל בכל האמצעים הסבירים בזמן הנכון כדי למנוע, אובדן או קלקול של רכוש צבאי, ומי שלא עומד בחובה זו, בדרך כלל יועמד לדין משמעתי. במידה והחייל נכשל בשמירה על רכוש המוגדר "נשק צבאי", הוא צפוי לעבור חקירה במצ"ח עד כדי הגשת כתב אישום נגדו בגין התרשלות בשמירה על הנשק עליו היה מופקד.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

כתבי אישום נפוצים הם כנגד חיילים אשר משאירים את הנשק האישי שלהם ברכב כאשר הם יוצאים לבילוי, בניגוד מוחלט לנהלים, וכתוצאה מכך הוא נגנב ומוצא את דרכו לגורמים פליליים או עוינים.

גם תופעה המכונה "השלמת ציוד" לא נעלמה מעיני המחוקק. נקבע בסעיף 82 לחוק השיפוט הצבאי, כי חייל שעוכב ציוד של הצבא או לקח ציוד לצורכי יחידה שלא היה מיועד לה, דינו מאסר שנתיים. אם כי לרוב, מקרים כאלו מגיעים לדיון משמעתי.

זומנת לחקירה במצ"ח או הוגש נגדך כתב אישום בגין עבירות רכוש בצבא?

ישנו מנעד רחב של עבירות אשר נחשבות כעבירות רכוש על פי חוק השיפוט הצבאי. ישנה שונות רבה בענישה על פי סוג העבירה, וכן רמת ההוכחה לרשלנות גם היא משתנה בהתאם מעבירה לעבירה. יש לדעת כי מדובר בעבירות שאין להקל בהן ראש, אשר עלולות להגיע לכדי רישום פלילי וישיבה ממושכת בכלא. לכן, במידה ונחשדת בעבירת רכוש צבאי, אל תהסס ותיוועץ בהקדם עם עורך דין צבאי הבקיא ברזי החוק הצבאי, אשר ילווה וידריך אותך לאורך ההליכים שינקטו נגדך וימזער את הסיכוי שיוגש נגדך כתב אישום. ליועץ ראשוני בנושא ניתן ליצור עימנו קשר בטלפון **052-6885006** או להשאיר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.